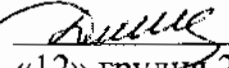

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування та фондовий ринок»»

Допускається до захисту
Завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування
 доцент О.О. Драган
«12» грудня 2023 року

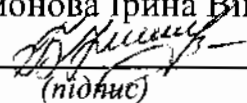
КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ ПРОМИСЛОВИХ
ПІДПРИЄМСТВ ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ
(ЗА МАТЕРІАЛАМИ АТ «УКРАЇНСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ МАШИНИ»)

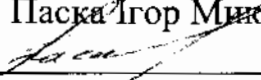
Виконав:
Виговський Віталій Миколайович

(підпис)

Керівник:
доцент Артимонова Ірина Вікторівна

(підпис)

Рецензент:
професор Паска Ігор Миколайович

(підпис)

Я, Виговський Віталій Миколайович, засвідчую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Затверджую
гарант ОПП «Фінанси, банківська
справа та страхування»
 доцент І.В. Артимонова
«19» грудня 2022 р.

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу магістра
Виговському Віталію Миколайовичу

Тема: «Управління фінансовим станом промислових підприємств та напрямки їх удосконалення (за матеріалами АТ «Українські енергетичні машини»)».

Перелік питань, що розробляються в роботі: проаналізувати та систематизувати науково-теоретичні підходи до трактування сутності поняття «фінансовий стан»; охарактеризувати фактори впливу на фінансовий стан підприємства та прийоми аналізу фінансового стану; обґрунтувати методи та індикатори діагностики фінансового стану підприємства; охарактеризувати фінансово-господарську діяльність АТ «Українські енергетичні машини»; здійснити діагностику фінансового стану підприємства; сформулювати алгоритм забезпечення фінансової стійкості підприємства; запропонувати та обґрунтувати напрями щодо покращення фінансового стану підприємства.

Вихідні дані: фінансова звітність АТ «Українські енергетичні машини».

Календарний план виконання роботи

Етап виконання	Період виконання	Відмітка про виконання
Огляд літератури	січень-лютий 2023	виконано
Теоретико-методична частина	березень-квітень 2023	виконано
Аналітична частина	травень-липень 2023	виконано
Рекомендаційна частина	серпень-вересень 2023	виконано
Оформлення роботи	жовтень 2023	виконано
Перевірка на плагіат	листопад 2023	виконано
Попередній розгляд на кафедрі	листопад 2023	виконано
Подання на рецензування	грудень 2023	виконано

Керівник

 доцент І.В. Артимонова
(підпис)

Здобувач

 В.М. Виговський
(підпис)

Дата отримання завдання «21» грудня 2022 р.

РЕФЕРАТ

Виговський В.М. на тему: «Управління фінансовим станом промислового підприємства та напрями його удосконалення (за матеріалами АТ «Українські енергетичні машини»)»

Досліджено теоретико-методичні аспекти діагностики фінансового стану підприємств та розроблено практичні рекомендації, що спрямовані на покращення існуючого фінансового стану промислового підприємства АТ «Українські енергетичні машини». Обґрунтовано методи та індикатори діагностики фінансового стану підприємства, сформовано алгоритм забезпечення фінансової стійкості підприємства та запропоновано пріоритетні напрями удосконалення управління фінансовим станом досліджуваного підприємства.

При написанні роботи використовувалась система загальнонаукових і спеціальних методів дослідження: структурно-логічного аналізу, теоретичного узагальнення, системного аналізу, синтезу, класифікації, графічний метод. Інформаційною базою дослідження були довідникові та нормативні матеріали, наукова література економічного спрямування, наукові розробки провідних вітчизняних і зарубіжних дослідників з питань фінансової діагностики, дані державної служби статистики України, річна фінансова звітність АТ «Українські енергетичні машини», ресурси Інтернет.

Встановлено, що удосконалення фінансового стану підприємства можливе за рахунок збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків. Підвищення розмірів вхідних грошових потоків можливе за рахунок: збільшення виручки від реалізації; продажу частини основних фондів; рефінансування дебіторської заборгованості, а скорочення вихідних грошових потоків можливе за рахунок: зниження витрат, які відносяться до собівартості продукції; зниження витрат, які покривають за рахунок прибутку.

Зроблено висновок, що ключовим напрямом удосконалення фінансового стану АТ «Українські енергетичні машини» є мобілізація внутрішніх резервів підприємства.

Одержані результати дослідження можуть бути використані в практичній фінансово-господарській діяльності АТ «Українські енергетичні машини» для підвищення ефективності управління фінансовим станом.

Кваліфікаційна робота магістра містить 91 сторінку, 13 таблиць, 25 рисунків, список використаних джерел складається із 75 найменувань.

Ключові слова: управління фінансовим станом, фінансова стійкість, платоспроможність, грошові потоки, резерви, дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість.

ANNOTATION

Vyhovskyi V. on the topic: «Management of the financial state of the industrial enterprise and directions for its improvement (based on the materials of «Ukrainski enerhetychni mashyny» JSC)»

The theoretical and methodological aspects of diagnosing the financial state of enterprises were studied and practical recommendations aimed at improving the existing financial state of the industrial enterprise «Ukrainski enerhetychni mashyny» JSC were developed. The methods and indicators for diagnosing the financial state of the enterprise are substantiated, an algorithm for ensuring the financial stability of the enterprise is formed, and priority directions for improving the management of the financial state of the investigated enterprise are proposed.

When writing the paper, a system of general scientific and special research methods was used: structural and logical analysis, theoretical generalization, system analysis, synthesis, classification, graphic method. The information base of the research was reference and normative materials, scientific literature of an economic direction, scientific developments of leading domestic and foreign researchers on financial diagnostics, data of the State Statistics Service of Ukraine, annual financial statements of «Ukrainski enerhetychni mashyny» JSC, Internet resources.

It was established that the improvement of the company's financial condition is possible due to an increase in incoming and a decrease in outgoing cash flows. An increase in the amount of incoming cash flows is possible due to: an increase in revenue from sales; sale of part of fixed assets; refinancing of receivables, and reduction of outgoing cash flows is possible due to: reduction of costs related to the cost of production; reducing costs that are covered by profit.

It was concluded that the key direction for improving the financial condition of «Ukrainski enerhetychni mashyny» JSC is the mobilization of the company's internal reserves.

The obtained research results can be used in the practical financial and economic activities of «Ukrainski enerhetychni mashyny» JSC to improve the efficiency of financial management.

The master's thesis contains 91 pages, 13 tables, 25 figures, the list of used sources consists of 75 names.

Key words: financial management, financial stability, solvency, cash flows, reserves, receivables, payables.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність та види фінансового стану підприємства	6
1.2. Фактори та прийоми аналізу фінансового стану підприємства	12
1.3. Методичні підходи до діагностування фінансового стану промислових підприємств	16
Висновки до розділу 1	23
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ТА ДІАГНОСТИКА ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ АТ «УКРАЇНСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ МАШИНИ»	25
2.1. Аналіз сучасного стану діяльності промислових підприємств	25
2.2. Оцінка фінансово-господарської діяльності підприємства АТ «Українські енергетичні машини»	37
2.3. Діагностика фінансового стану підприємства	49
Висновки до розділу 2	59
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ СТАНОМ АТ «УКРАЇНСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ МАШИНИ»	61
3.1. Забезпечення фінансової стійкості підприємства в системі фінансової діагностики	61
3.2. Напрями поліпшення фінансового стану підприємства	69
Висновки до розділу 3	75
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ	87

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Близнюк О.П. Управління фінансовими ресурсами підприємств роздрібною торгівлі: монографія. Харків: Іваиченко І. С. 2016. 253 с.
2. Громова А. Є. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів. Молодий вчений. 2016. № 5. С. 44-47.
3. Деркач О.В. Проблеми аналізу фінансового стану підприємства. Ефективна економіка. 2013. № 4. С. 1-4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1982>.
4. Рудика В.І., Маковецька Н.А. Теоретичні аспекти стратегії розвитку фінансів підприємства. Економіка і суспільство. 2017. Вип. 10. С. 343-346.
5. Готра В. В., Ріпич В. В., Дячок А. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. Економіка і суспільство. 2017. № 8. С. 219-223.
6. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. Актуальні проблеми економіки. 2012. № 9. С. 92-100.
7. Фінансовий словник. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. 3-тє вид., випр. і допов. К. : Знання, 2000. 587 с.
8. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. / Коробов М. Я. – 3-тє вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2002. 378 с.
9. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія «Економічні науки». 2013. № 4. С. 379-389.
10. Приходько Н.І. Поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення. ФІП ФІП PSE. 2010. Т. 8. С. 188-190.
11. Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д., Булгакова С. О. Фінанси підприємств: підручник. 6 вид., перероб. та доп. К.: КНЕУ, 2006. 552 с.
12. Черниш С.С. Проблеми застосування методик аналізу фінансового стану на вітчизняних підприємствах. Інноваційна економіка. 2012. № 5. С. 142-146.
13. Базілінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2012. 328 с.

14. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підруч. для студ. вищ. навч. закл., що навч. за освітньо-проф. програмою спеціаліста зі спец. «Фінанси», «Банківська справа», «Облік і аудит»; 2-е вид., перероб. і доп. К.: Либідь, 2013. 384 с.
15. Цал-Цалко Ю.С. Статистичний аналіз фінансової звітності: теорія практика та інтерпретація: монографія. Житомир: Житомир. держ. технолог. ун-т. 2004. 506 с.
16. Верхоглядова Н.І. Фінансовий стан суб'єктів господарської діяльності промислових підприємств: монографія. Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2003. 204 с.
17. Маляр Ю.М., Рубан Т.Є. Удосконалення оцінки фінансового стану підприємства на основі використання інтегрального показника. Наукові праці ДонНТУ. 2004. Вип. 89. С. 189–195.
18. Білик М.Д., Павловська О.В., Притуляк Н.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Київ: КНЕУ, 2015. 592 с.
19. Обущак Т. А. Сутність фінансового стану підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2017. № 9 (75). С. 92–100.
20. Яцух О. О., Захарова Н. Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Економіка і управління. 2018. Т. 29 (68). № 3. С. 173–180.
21. Ehrhardt M., Brigham E. Corporate Finance: A Focused Approach. New Jersey, 2018. 805 p.
22. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. / Коробов М. Я. – 3-тє вид., перероб. і допов. К. : Знання, 2002. 378 с.
23. Островська Г.Й. Фінансовий менеджмент: підручник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2016. 512 с.
24. Фінансовий менеджмент : підручник. За заг. ред. Поддєрьогіна А.М. Київ : КНЕУ, 2017. 534 с.
25. Груб'як С. В. Аналіз фінансово-економічного стану промислового підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. 2015. № 5. С. 268–271.
26. Міокова Г. І., Самсонова К. В. Фактори впливу на фінансову стійкість підприємства. Наукові записки КНТУ. Вип. 11. Ч 1. 2017. С. 12–15.

27. Сукрушева Г.О., Ластович І.О. Сутність оптимального фінансового стану підприємства. Глобальні та національні проблеми економіки. Вип. 23. 2018. 563–566.

28. Петрова В. Ф. Конспект лекцій з дисципліни «Фінансовий аналіз». Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 138 с.

29. Фінансовий аналіз: навчальний посібник / М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. Тернопіль: ТНЕУ. 2016. 304 с.

30. Кальна Т. А. Прийоми фінансового аналізу: переваги та недоліки. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2014. Том 15. № 2. С. 13–18.

31. Steven R. Entrepreneurial Finance: Finance and Business Strategies for the Serious Entrepreneur / Rogers Steven. – New Jersey: RR Donnelley. 2016. 380 p.

32. Фінансовий аналіз : навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.

33. Копчак Ю. С. Проблеми діагностики фінансового стану і стійкості функціонування підприємства. Вісник СумДУ. 2016. № 9 (68). С. 23–34.

34. Martin S. Fridson, Fernando Alvarez Financial Statement Analysis: A Practitioner's Guide. – New Jersey: John Wiley & Sons, Inc., Hoboken. 2017. 597 p.

35. Бикова В.Г., Буряковський В.В., Ряснянський Ю.М. Фінансове планування як складова управління фінансово-економічним потенціалом на підприємствах загальнодержавного значення. Вісник Тернопільського державного економічного університету. 2015. № 1. С. 26–35.

36. Москаленко В.П., Пластун О.Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства як основа для діагностики його банкрутства. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 6. С. 180–192.

37. Колошко Н.В., Слободян Н.Г. Оцінка ймовірності банкрутства як метод прогнозування фінансового стану підприємства. Вісник ХДУ. Серія Економічні науки. № 33. 2019. С. 231-236.

38. Місько Г. А. Діагностика ймовірності банкрутства як засіб фінансово-економічної безпеки підприємства. Науковий вісник Одеського національного

економічного університету. Всеукр. асоціація молодих науковців. Науки: економіка, політологія, історія. 2013. № 26 (205). С. 166–173.

39. М'ячин В. Г., Зибайло С. М., Тиха Л. С. Огляд сучасних методів оцінки фінансового стану вітчизняних інноваційно активних промислових підприємств. Вип. 30. 2020. С. 121–125.

40. Подольська В.О., Яріш О.В., Фінансовий аналіз: навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 488 с.

41. Дєєва Н.М., Дедіков О.І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007. 328 с.

42. Жукова Д. А. Методичне забезпечення аналізу зовнішнього середовища підприємства. Вісник ВІЕМ. 2017. № 18. С. 102–109.

43. Жукова Д. А. Методичний підхід щодо формування системи стратегічного вибору підприємства. Вісник СумДУ. Серія «Економіка». 2020. № 4. С. 76–84.

44. Петренко В.С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. Економічні науки. 2015. № 8. С. 139–142.

45. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. Економічні науки. 2013. № 4. С. 379–389.

46. Сорока Й.Й. Зарубіжний досвід оцінювання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2015. № 2. С. 363–367.

47. Піскунов О. Г., Метеленко Н. Г., Лободзинська Т. П. Еволюція підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Економічний вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». 2009. № 6. С. 80–88.

48. Ставицький О. В. Використання матричного інструментарію у стратегічному управлінні. Науковий вісник Херсонського державного університету. Економічні науки. 2014. Вип. 9, Част. 6. С. 117–120.

49. Столяренко О. О. Аналіз етапів процесу стратегічного управління економічною безпекою підприємства. Науковий вісник НЛТУ України. 2012. Вип. 22. С. 320–325.

50. Шамота Г. М., Малиш Д. О. Дослідження підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства. *Бізнес Інформ*. 2013. № 3. С. 271–278.

51. Шведун В. О. Оцінка ефективності управління малим підприємництвом за допомогою статистичних методів. *Вісник НТУ «ХП»*. 2012. № 11. С. 164–173.

52. Zhukova D. The drivers and analytical tools for the development and selection of the strategy. *Colloquium-journal (część 2)*. 2020. № 35 (87). P. 67–71.

53. Kokodey T. A. Three-dimensional matrix model for determining the optimal strategic choice for a company. *Periodica Polytechnica. Social and Management Sciences*. 2013. № 21 (2). P. 59–65.

54. Дашко І.М. Аналіз сучасного стану розвитку промислової галузі України. Електронне наукове фахове видання «Ефективні економіка». 2020. № 3. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/3_2020/88.pdf.

55. Валовий внутрішній продукт. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2003/vvp/vvp_kv/vvp_kv_u/arch_vvp_kv.html

56. Індеси промислової продукції в Україні. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2016/pr/ipp/ipp_u/arch_ipp_u.htm

57. Ходирева О. О. Сучасний стан та проблеми розвитку машинобудівних підприємств України. *Економічний аналіз*. 2021. № 31 (1). С. 227–238.

58. Кількість суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/osp/ksg/ksg_u/arch_ksg_u.htm

59. Індекс промислової продукції за видами діяльності та основними промисловими групами (ОПГ). Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/pr/ipp_vd_m/ipp_vd_m_u/arch_ipp_vdm_u.html

60. Брагіна О.С., Забродна І.О. Стан та ефективність розвитку промисловості в Україні. *ECONOMICS: time realities*. 2023. № 2 (66). С. 20–25.

61. Ходирева О. О. Формування механізму управління розвитком промислового підприємства на основі системного підходу. *Науковий вісник*

Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». 2022. № 1 (105). С. 34–39.

62. Остапюк Б.Я., Груник І.С., Легенький М.І., Легенький Ю.І. Особливості розвитку промисловості України в сучасних умовах. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2018. № 62. С. 45–52.

63. Герасимчук В.Г., Липисієнко А.П. Тенденції розвитку машинобудівного комплексу України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство». 2018. Вип. 19. Ч. 1. С. 75–79.

64. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua

65. Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/osp/orps/orps_u/arch_orps_u.htm

66. Чистий прибуток (збиток) підприємств за видами економічної діяльності. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/fin/chpr/chpr_ed/chpr_ed_u/arh_chpr_ed2021_u.htm

67. Ходирєва О. О. Сучасний стан та проблеми розвитку машинобудівних підприємств України. Економічний аналіз. 2021. № 31(1). С. 227–238. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2021.01.227>

68. Капітальні інвестиції за видами промислової діяльності за 2021 рік. Держстат України. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ibd/iki_pr/kipr_2021_u.htm

69. Індeksi цін виробників промислової продукції у 2013-2021 рр. Державна служба статистики України. URL: https://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/ct/icv_rik/icv2013-2021_pr.xlsx

70. Вартість кредитів за даними статистичної звітності банків. Національний банк України. URL: https://bank.gov.ua/files/Procentlastb_KR.xls

71. Стратегія розвитку Харківської області. Харківська обласна військова адміністрація. URL: https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/431/43045/files/new-563_SRR2020.pdf

72. Свеженцев О.О. Перспективи розвитку машинобудівної галузі України: Формування нової концепції промислової політики. Управління розвитком. 2016. № 2 (184). С. 12-19.

73. Задорожний О., Бондар В. Концептуальні засади управління бізнес-процесами підприємства в умовах нестабільності національної економіки. Бізнес-навігатор. 2022. Вип. 3 (70). С. 56-60.

74. Ramskyi, A. and Solonko, A. (2018), "Mechanism of formation of financial security of an enterprise", European Scientific Journal of Economic and Financial Innovation European Association of Economists, No1, P. 14-20.

75. Assessment of investment attractiveness of industrial enterprises. Jacek Binda, Maryna Prokopenko, Andrii Ramskyi [et al.]. International Journal of Management. 2020. Vol. 11, Iss. 2, February. P. 27–35. DOI:10.34218/IJM.11.2.2020.004